

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani ministri in kolegi poslanci!

Ob novem letu je v javnosti spet odjeknila novica o vaši nameri, da se ustanovi državno gozdarsko podjetje, ki bo upravljalo z gozdovi, s katerimi danes gospodari Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. V prejšnjem mandatu, ko ste prav tako opravljali funkcijo, isto kot danes, ste trdili, da je ustanovitev državnega gozdarskega podjetja nujen pogoj za sanacijo v žledu poškodovanih gozdov. Letos o tem ni govora. Sanacija poteka, žled torej ne more biti več vzrok za ustanavljanje, vi pa še vedno govorite o ustanovitvi tega podjetja, samo da so tokrat razlog gozdarske koncesije, ki se iztečejo v letu 2016. Lani ste za ustanovitev gozdarskega podjetja zahtevali najem kredita, sprva v višini 72 milijonov evrov, na koncu okoli 30 milijonov evrov.

Tega letos ne omenjate. Obljublimate pa, da bo podjetje vplačevalo v državni proračun dobičke za kritje obveznosti iz denacionalizacije za katere se ve, da jih bo še za neke med 40 in 50 milijonov evrov. Zaradi tega vas sprašujem na kakšen način si tokrat predstavljate ustanovitev državnega gozdarskega podjetja? Ali razmišljate tudi o rešitvi na podlagi katere bi se davki pobrani na področju gozdarstva in z njim vezanih panogah vračali neposredno nazaj na postavke za to področje? Ali meni, da sklada kmetijskih zemljišč in gozdov ni možno zakonsko pooblastiti za prodajo lesa iz državnih gozdov in v ta namen spremeniti njegov status? Kakšna je vaša vizija gospodarjenja z gozdovi in kmetijskimi zemljišči? Kako boste zagotovili nadaljnje upravljanje države z gozdovi in kmetijskimi zemljišči brez bremen za državni proračun? Ali boste tokrat v pripravo napovedanih sprememb na tem področju vključili širšo strokovno in zainteresirano javnost? Ali bo podjetje pristojno tudi za upravljanje z gozdov in gozdarstvom vse od raziskav pa do prodaje izdelkov? In nenazadnje kako boste v primeru ustanovitve državnega podjetja zagotovili, da le to ne bo čez nekaj let prešlo v zasebne roke? Hvala.

PODPREDESENIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Dejan Židan. Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala predsedujoči in hvala spoštovana poslanka za aktualno vprašanje.

Kot prvo. Lansko leto seveda se je mudilo zato, ker če bi imeli že takrat državno gozdarsko podjetje bi lažje pomagali privatnim lastnikom gozdov. Je pa tudi izkušnja iz lanskega leta in to je, da včasih se politična volja tudi pojavi potem pa izgine in zaradi odsotnosti volje ene od koalicijskih strank to ni bilo možno narediti. Zato sedaj mislim, da končujemo razpravo znotraj koalicije. Takoj potem začnemo razpravo, če boste le dovolili, tudi s opozicijskimi strankami v Državnem zboru in tudi z zainteresirano javnostjo, da potem na podlagi tega, torej izhodišč pridemo do zakona, ker so izhodišča že vnaprej v čim večji meri tudi usklajena. V tem trenutku upravlja z državnim gozdom sklad, gospodarijo pa gozdna podjetja. To je sistem v državah, ki ga želimo imeti za vzor, kakor je Avstrija, nemške zvezdne dežele, recimo Finska ali pa marsikatera druga ni tako. Tam zaradi posebnega interesa namreč državni gozd je državno bogastvo, eden redkih javnih virov, ki jih države imajo, države neposredno gospodarijo in iz tega imajo tudi korist. V to smer gre tudi predlog ustanovitve slovenskega državnega gozdnega podjetja. Predlog je, da državno gozdno podjetje ustanovimo v obliki d.o.o. Zakaj ne v obliki javnega zavoda? Zato, ker potem bistveno lažje gospodari. Namreč oni zavodi imajo omejitve, marsikatero stvar morajo dobiti soglasje na vladi. Gospodarske družbe, ki pa so v državni lasti lažje gospodarijo, vendar ta gospodarska družba, takšen bo predlog, bo ustanovljena s posebnim

zakonom, ki med drugim govori tudi o tem, da je lahko edini družbenik država, ki potem preko dvotirnega sistema upravljanja tam zasleduje svoj javni interes. Po našem predlogu bo denar torej v bistvu dobiček iz upravljanja in gospodarjenja z državnim gozdom se vračal v proračun pristojnega ministrstva za naslednje namene. Prvi namen je financiranje nakupa gozdov. V tem trenutku imamo namreč v državi premalo državnih gozdov, samo 20%. V primerljivih državah imajo bistveno več. S tem dobičkom moramo tudi še poravnati po starem Zakonu o denacionalizaciji še izplačilo odškodnin zaradi ne rabe. Tveganje je takšno kakršno ste omenili. Ali bodo taki tudi iztoženi ali izpogajani zneski je pa seveda cilj države naslednji, da bodo nižje ali bistveno nižji. Je pa to tveganje takšno kakor ste ga omenili. Potem v skladu tudi z dosedanjim zakonom so še obveznosti do občin in kot četrto za financiranje gozdno okoljskih ukrepov, ki so v tem trenutku brez svojega financiranja. Po našem mnenju kaj je cilj upravljanja z državnimi in generalno s kmetijskimi zemljišči in z gozdnimi zemljišči. Vsaj trije to. Prvi cilj je seveda povečanje učinkovitost, torej več realizacije, nova delovna mesta. To nam je v lanskem letu uspelo v kmetijstvu, da smo rastle. Celo po vrednosti potem da so cene nižje, 6%, medtem pa količine okoli 13%. Zelo, zelo rastle smo tudi v gozdu, vendar je razlog slab. Torej razlog je škoda zaradi žleda v slovenskem gozdu. In lansko leto smo imeli v gozdu poseka 6,3 milijona kubikov. Običajni posek je pa, da je pod 4 milijoni kubikov.

Drugi cilj so naravno delo, tako s kmetijskimi zemljišči, kakor tudi z gozdovi, torej ne recimo sistem, kjer se podrejo vsa drevesa ampak se določa katera drevesa se podrejo in kot tretji cilj, ki je enako pomemben, je pa deževanje verige. Nič nam ne pomaga, če imamo dobro delo v gozdu ali državni ali zasebni, če potem večino produkta odpeljemo ven. Ne gre za to. Mi in jaz zagovarjam, da seveda tisti, ki je lastnik gozda, mora dobiti dobro ceno za to kar pelje iz gozda, vendar cilj države pa morajo biti delovna mesta in dodana vrednost v celotni verigi in jaz moram reči, da tukaj skupaj z gospodarskim ministrom na nek način tudi spreminjava sedanjo strategijo gozd je lep in verjamem, da bo realizacija te strategije dala tudi nova delovna mesta.

Kako preprečiti, da državni gozd ne bo prišel v zasebne roke, to je dejansko glavno vprašanje. Imamo dve varovalki, kot prvič, državnega gozda ne bomo prenesli na družbo, ki ga bo upravljala in gospodarila, še vedno bo v državni lasti in kot drugo, ta družba lahko ima tudi po zakonu, če bo zakon takšen, kakršnega bomo predlagali, spet samo enega družbenika in to je država Slovenija. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa Violeta Tomić, izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za to obrazložitev, vendar bi vas opozorila. V Avstriji OBF, ki ste ga kot primerjavo navedli, upravlja tudi z narodnimi parki in tam je okoli tisoč 200 zaposlenih, letno ustvari približno med 15 in 20 milijonov evrov dobička. Izostala pa je primerjava, da je 2013 dobrih 100 zaposlenih v skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ustvarilo cirka 9,5 milijonov presežka prihodkov nad odhodki. Samo 2014 prihodki sklada od koncesnin neuradno presegajo 16 milijonov evrov kljub žledolomu. In še ne nazadnje, ta projekt ima lahko zelo usodne posledice za Slovenijo in za njene državljane, ker gre za slovenski les, ki je slovenska nafta. Govorimo o premoženju, vrednim več, kot milijardo evrov in gozdovi, kot vemo, prekrivajo več kot ali pa najmanj 13% površine Republike Slovenije.

Vsi v tem državnem zboru, razen Združene levice poudarjate, da je država slab lastnik. Mi v Združeni levici seveda pravimo, da so slabi lastniki vaši politični kadri, zato se upravičeno bojimo, da bodo kadri, ki bodo upravljali s tem podjetjem, seveda naredili podjetje insolventno in da bo pristalo v tujih rokah. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister, mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Ja, hvala. Mi pa za razliko od Združene levice moramo paziti kaj govorimo in potem tudi v praksi izpeljati in tudi Socialni demokrati zagovarjamo, da je lahko država dober lastnik, imamo v Sloveniji primere, kjer je država dober lastnik in podjetja plačujejo velike dobičke iz katere se financira tako v končni fazi tudi pokojninski fond, kakor nekatere druge javne storitve, je pa lahko tudi država, če ima napačen pristop do kadrov, tudi napačen lastnik. Ampak to ni stvar lastnikov, to je stvar izbire ljudi, ki upravljajo. Tako, da strinjam pa se verjetno s tem, da v bistvu ljudje, ki upravljajo slovensko državno premoženje, morajo vsaj dve lastnosti imeti izpolnjeni. Prvo, da so strokovnjaki, vendar je to premalo. Morajo imeti tudi hrbtenico, da razumejo, da upravljajo z državnim premoženjem in ga ne morejo upravljati v svojo korist ali pa v korist špekulantov.

Kar se pa tiče kako so v nekaterih drugih državah nastajale tovrstne gospodarske družbe, primer recimo Avstrije je znan. Znan je tudi primer recimo posameznih družb recimo Bavarske, ki velja v Evropi za eno bolj uspešnih. Tam mislim, da je od leta 2005 naprej funkcionalna. Te družbe so na začetku imele dve ali tri letno obdobje, kjer so se dejansko učile novega načina gospodarjenja, potem pa generalno vse poslujejo z relativno velikim dobičkom. Ker naloga in samo delo v gozdu je takšno, da to omogoča. Vprašanje, ki pa se kasneje pojavlja, kako se ta dobiček izkoristi. Naš predlog bo, da se ta dobiček v celoti, ves preostali dobiček izkoristi za slovenski gozd. Tudi nič ni narobe, če se del tega dobička izkoristi za okoljske ukrepe, ki se izvajajo v zasebnem gozdu. V vsakem primeru potem denar ostaja v gozdu.

Vprašanje, ki so se ga evropske gozdarske državne ali deželne, recimo v Nemčiji imajo deželne gozdarske družbe, postavlja, pa je kako v bistvu določiti svojo dejavnost. Recimo ravno na Bavarskem je to lep primer. V začetku so imeli tako gozdarsko dejavnost, kakor še nekatero dodatno dejavnost in tam so se odločili, da potem bodo upravljali zaradi večjega dobička samo za gozdarsko. Primer Avstrije pa govori tudi o upravljanju parkov in upravljanju tudi turistične dejavnosti in tudi nekaterih drugih. Tako da v bistvu je zelo odvisno od same konfiguracije terena in to bo naloga posloводства. In tisto, kar je zanimivo v tujini je pa naslednje, da se politika v bistvu ne vmešava v delovanje tovrstnih gospodarskih gozdarskih družb. Določi samo cilje. Delo mora biti, vsaj v našem primeru, sonaravno in pričakujemo, da so direktorji sposobni, da ustvarijo dobiček. Če pa ne, pa naj odidejo in pridejo ljudje, ki so ga sposobni. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Izvolite gospa Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za dopolnjeno obrazložitev. Ampak v skladu s 246. členom Poslovnika Državnega zbora predlagam, da Državni zbor o odgovoru razpravlja na naslednji seji. Hvala.